

Милисављево писмо,
Београд, мај (или јуни) 2009.
сећеш ли се?

који излази по воли српској

Дијалог са собом

Чедо Недељковић: Милисављево писмо;
ауторско издање, Београд, 2009.

Истину да је сам чин стварања књижевног дела непрекидан дијалог са временом и, још више, са собом, Чедо Недељковић, у свом првом роману, насловљеном са "Милисављево писмо", потврђује на специфичан начин – ишчитавањем јунаковог личног телефонског именика, онаквог какав је свима судбина одредила и који нам је из лавиринта самоће, једина веза са овим, али богами и са оним светом.

И, управо та чињеница упућује на аутобиографско (да ли другачијег има) неспокојство.

Али, телефонски именик Милисавла Радовановића, јунака Недељковићевог романа – пошто га ишчитава и тумачи судбине уписаних старији човек – истовремено је и – читуља. Именик мртвих, сећаник на минуло време и људе у њему. Наравно, на драге особе различитих

судбина. Необичне, обичне особе, са којима је живео и са којима живи: притискајуће туге и опоре радости, гласне тишине трајања и још гласније нестајања, бар у централном делу ове романескне грађевине.

У питком штиву – враћање из велеграда крајпуташком завицају, али и "шором шајке"! Прво (не)заборављено, друго до краја (не)доживљено. Србија које има, раслојава се и умире, распопуњена свим и свачим. Србија ратобораца, чији потомци читају Аристотела, Паскала и Волтера, а они још млађи по некаквој тамо белосветској Европи професионално играју фудбал, али ипак (да ли?) сневљају, жудно, чезвичајна завичајна небеса.

Недељковић испишује мозаичан роман, испуњен судбинама бројних личности из телефонског именика – читуље, повезујући завичајне нити

и урбане градске просторе, све до европских. Поштење и мале подвале срстају у књижевну грађевину чија се потка и основа не могу раздвојити. Јер, и то је Србија, које има и које нема – високих циљева, али, и нажалост, малих домета, страсних љубави и жестоких пића, али – чедне душе.

Стварносна проза, рећи ће за Недељковићев роман, тумачи књижевних остварења: Србија која је шљегла са сеоских атара у ковитлац престоничких булеvara. Раскид који се непрекидно саставља, измешане судбине предака и потомака, које аутор, човек зрелих година, умно уткива у романескни простор на начин какав је готово немогуће срести у нашој књижевности. Нису то ни сеобе ни деобе, већ – Србија које већ нема, а – постоји.

Радован М. Маринковић